

Εισαγωγική παρέμβαση κ. Μιχάλη Στασινόπουλου (*)

**στην 8^η Ετήσια Οικονομική Διάσκεψη της
Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών (Ε.ΕΝ.Ε.) με θέμα**

***Επαναβιομηχανοποίηση και αναπτυξιακές δεξιότητες
Χτίζοντας μια ανταγωνιστική & ανθεκτική οικονομία***

Τετάρτη 13 Νοεμβρίου 2024 | Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρεταννία

Καλημέρα σας κυρίες και κύριοι,

Εκ μέρους της Ελληνικής Παραγωγής, απευθύνω στην ΕΕΝΕ θερμά συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες μας για τη διοργάνωση της σημερινής οικονομικής Διάσκεψης. Επίσης ευχαριστούμε όλους τους συντελεστές, το ΙΟΒΕ, τον ΣΕΒ, τον ΣΒΕ, τη ΓΣΕΕ, το ΕΒΕΑ, τα ΕΛΛΑ-ΔΙΚΑ ΜΑΣ, για τη συμμετοχή τους σε μια τόσο χρονικά επίκαιρη και σημαντική παρέμβαση για το μέλλον της οικονομίας και την ευημερία της χώρας.

Η βιομηχανία και ειδικότερα η παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών αποτελεί την ατμομηχανή της ανάπτυξης και αποτελεί εμφανή προτεραιότητα σε όλες τις σύγχρονες οικονομίες. Η Ελληνική Παραγωγή δημιουργήθηκε το 2017 ακριβώς για να υπενθυμίσει αυτό το γεγονός και να θέσει το θέμα στον δημόσιο διάλογο. Νομίζω το κατορθώσαμε σε έναν σχετικά ικανοποιητικό βαθμό, αν και δεν μπορούσαμε να προκαλέσουμε ακόμα μια ουσιαστική αλλαγή πολιτικής.

Η χώρα μας δυστυχώς, για ένα μεγάλο διάστημα, είχε ουσιαστικά ξεχάσει τη βιομηχανία. Η βιομηχανία απλώς δεν υπήρχε πρακτικά στους στόχους για την ανάπτυξη, στις προτεραιότητες με τους στρατηγικούς τομείς ή στις εξαγγελίες για την οικονομία.

Ακόμα και μετά το 2014, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση προχώρησε στη διακήρυξη για την Αναγέννηση της Ευρωπαϊκής βιομηχανίας, στην Ελλάδα δεν ασχολήθηκε ουσιαστικά κανείς με το θέμα. Και αναφερόμαστε όχι απλώς σε έναν κλάδο της οικονομίας, αλλά σε έναν τομέα με δεκάδες κλάδους που μπορεί να προσφέρει στη χώρα σταθερότητα και ανάπτυξη. Και δυστυχώς, οι αντοχές της εξαγωγικής βιομηχανίας, η οποία είναι αλήθεια ότι δεν επηρεάστηκε σημαντικά από τη κρίση του

2008 σε σχέση με την υπόλοιπη οικονομία, ακριβώς λόγω του εξαγωγικού χαρακτήρα της, παρερμηνεύτηκαν εμφανώς ως ένδειξη ότι η βιομηχανία δεν έχει ανάγκη από στρατηγική, υπάρχει και προσφέρει ότι προσφέρει. Ενδεικτικό το γεγονός ότι υπήρχε και υπάρχει Υπουργείο Τουρισμού, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αλλά όχι Υπουργείο Βιομηχανίας.

Δεν μπορώ να μην υπενθυμίσω την πορεία του Ελληνικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ που από το 95% του Ευρωπαϊκού μέσου όρου το 2006, με τη μεσολάβηση της κρίσης έπεσε στο 68% το 2023, με αποτέλεσμα η χώρα μας να χάσει 13 θέσεις στη σειρά κατάταξης της Ευρώπης. Στην κατά κεφαλήν ακαθάριστη προστιθέμενη αξία από τη μεταποίηση, η οικονομία μας είναι προτελευταία πάνω μόνο από τη Κύπρο, και σε όρους κατά κεφαλήν εξαγωγών συμβαίνει παρομοίως.

Θα αναφέρω έναν ακόμα δείκτη που είναι η κατά κεφαλήν παραγωγικότητα της οικονομίας, όπου και σε αυτόν είμαστε μεταξύ των τελευταίων. Και είναι ένας δείκτης που δείχνει σε μεγάλο βαθμό το βαθμό εκβιομηχάνισης μιας οικονομίας, αφού οι βιομηχανικές επενδύσεις είναι ουσιαστικά τα εργαλεία για τον πολλαπλασιασμό της παραγωγικότητας των ανθρώπων. Εδώ λοιπόν φαίνεται ξεκάθαρα το έλλειμα βιομηχανικών επενδύσεων που υπάρχει στη χώρα μας.

Νομίζω ότι είναι αρκετά προφανές το που βρεθήκαμε χωρίς παραγωγικό όραμα και στρατηγική. Παρόλα αυτά η χώρα επιμένει να έχει βιομηχανία, και μάλιστα κατά περίπτωση επιτυχημένη βιομηχανία που διαπρέπει σε διάφορους κλάδους, κάτι που αποδεικνύει ότι και μπορούμε και αγωνιζόμαστε για αυτό. Δεκάδες κατηγορίες βιομηχανικών προϊόντων εξαγονται επιτυχώς από την εγχώρα μεταποίηση, ενώ έχουμε και εταιρείες που έχουν βγει από τα σύνορα της χώρας και με επενδύσεις και εμπορικά δίκτυα. Να σημειώσουμε ότι η βιομηχανία είναι ο τρίτος μεγαλύτερος εργοδότης της χώρας και ότι οι βιομηχανικές εξαγωγές είναι σε αξία σημαντικά υψηλότερες από τα έσοδα από τον εξωτερικό τουρισμό.

Όσοι ζουν τη παραγωγή γνωρίζουν πολύ καλά ότι είναι ένας συνεχής αγώνας, ειδικά στη χώρα μας. Και βέβαια υπήρξαν και υπάρχουν απώλειες. Εταιρείες που κλείνουν ή κινδυνεύουν πραγματικά να κλείσουν. Και δεν είναι λίγες ούτε ασήμαντες. Αυτό που στερείται η χώρα είναι ένα υγιές παραγωγικό οικοσύστημα και αυτό έχει αντανάκλαση στις επιδόσεις της οικονομίας. Έχουμε βιομηχανία αλλά δεν είναι καθόλου αρκετή. Η βελτίωση στην απόκλιση από τους ευρωπαϊκούς δείκτες τα τελευταία χρόνια είναι σημαντική, αλλά δεν αλλάζει τη σχετική μας θέση στην Ευρώπη και στα Βαλκάνια, καθώς και οι άλλες χώρες αναπτύσσονται όπως είναι φυσικό, και μάλιστα παραγωγικά και εξαγωγικά, γιατί προφανώς αυτή θεωρούν ότι είναι η σωστή συνταγή.

Κυρίες και κύριοι,

Διεθνώς συντελούνται ιστορικές αλλαγές και μεταπτώσεις, συγκρούσεις, ανατροπές στο διεθνές εμπόριο αλλά συγχρόνως και επιτάχυνση των τεχνολογικών αλλαγών.

Η βιομηχανία βρίσκεται στο επίκεντρο του διεθνούς ανταγωνισμού και η Ευρώπη εμφανίζεται ως το πιο ευάλωτο και εκτεθειμένο μεταξύ των μεγάλων οικονομικών μπλοκ, όπως μας υπενθυμίζει και η έκθεση Draghi.

Η απόφαση της Κυβέρνησης να στηρίξει τη βιομηχανία είναι ένα πραγματικά θετικό γεγονός όπως και το γεγονός ότι ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Ανάπτυξης περιέγραψαν με σαφήνεια την ανάγκη για έναν ουσιαστικό παραγωγικό μετασχηματισμό και για ενίσχυση των επενδύσεων και της βιομηχανίας. Ο παραγωγικός κόσμος είναι έτοιμος να συνδράμει σε αυτή την προσπάθεια με όλες του τις δυνάμεις. Η ανάγκη είναι τόσο επείγουσα που πρέπει οι προθέσεις να γίνουν γρήγορα πράξεις.

Η χώρα πρέπει κατά προτεραιότητα να διαμορφώσει ένα βιομηχανικό όραμα που να της επιτρέψει να καλύψει το χαμένο έδαφος. Οι εξελίξεις γύρω μας και οι κίνδυνοι που εμφανίζονται ελπίζουμε να δημιουργήσουν μια εθνική αφύπνιση για να αποκτήσουμε μια στρατηγική για το μέλλον που θα οδηγήσει σε μια σύγκλιση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές οικονομίες. Ο παραγωγικός κόσμος είναι έτοιμος να επενδύσει και να παραμείνει ισχυρός κόμβος για τη ψηφιακή και τη πράσινη μετάβαση.

Η βιομηχανία δεν επιζητεί χάρες ή προνομιακή μεταχείριση. Τα θέματα και τα μέτρα που πρέπει να παρθούν είναι γνωστά, έχουν παρουσιαστεί και έχουν υπολογιστεί οι θετικές επιπτώσεις τους σε μελέτες του IOBE, της EENE και της Ελληνικής Παραγωγής εδώ και χρόνια.

Η βιομηχανία επιζητά συνθήκες ανταγωνισμού και λειτουργίας αντίστοιχες με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Παραδείγματος χάρη, τη δυνατότητα επιταχυμένων αποσβέσεων, καθώς είμαστε η μοναδική χώρα στον ΟΟΣΑ όπου δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα από το 2013.

Μια αγορά ενέργειας που να φέρνει το ενεργειακό κόστος στο ίδιο επίπεδο με αυτό των ανταγωνιστών μας και όχι παγίως υψηλότερο. Ζητάει άρση των εμποδίων και ενίσχυση των κίνητρων που φέρνουν επενδύσεις και αυξάνουν την απασχόληση και τα έσοδα του κράτους.

Στην ίδια κατεύθυνση, η EENE, με την υποβοήθηση της επιστημονικής επιμέλειας και εγκυρότητας του IOBE, κατέθεσε σήμερα μια σειρά από καινοτόμα μέτρα και προτάσεις πολιτικών που θα μπορούσαν να είναι κεντρικά στοιχεία μιας νέας βιομηχανικής στρατηγικής.

Αλλά ίσως το πιο σημαντικό είναι το κράτος να αναχθεί σε αρωγό και ουσιαστικό συνομιλητή με την παραγωγή. Να αντιληφθεί ότι το όραμα και οι επενδύσεις των επιχειρήσεων είναι μια επένδυση για το μέλλον της χώρας. Γιατί το σημαντικότερο είναι, μέσα από τη στενή συνεργασία των παραγωγικών δυνάμεων με το κράτος, να αναβαθμιστεί η αντίληψη για τη βιομηχανία. Ελπίζουμε το κράτος να καταλάβει καλύτερα τι κάνουμε και τι μπορούμε να προσφέρουμε στην οικονομία. Η δουλειά μας εντέλει είναι ξεκάθαρη, όπως και αυτά που χρειαζόμαστε για να μπορούμε να προχωρήσουμε.

Στη διαδικασία μιας ριζικής παραγωγικής μεταρρύθμισης, να τολμήσω να πω ότι θα έπρεπε με κάποιο τρόπο να πάρουν θέση όλες οι πολιτικές δυνάμεις. Αποτελεί εθνικό

θέμα η δημιουργία μιας διαχρονικά στιβαρής παραγωγικής βάσης που θα βοηθήσει τη χώρα καίρια να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες του διεθνούς περιβάλλοντος και θα στηρίξει όλη τη κοινωνία.

Σαν επίλογο θα ήθελα να υπογραμμίσω πόσο σημαντική είναι μια παραγωγική αναγέννηση της οικονομίας για τους νέους και τις επόμενες γενιές. Το να έχουν οι νέοι τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε μια τεχνολογικά σύγχρονη, εξωστρεφή και βιώσιμη παραγωγική οικονομία είναι πιστεύω ό,τι πιο συναρπαστικό και είναι μια πραγματική ελπίδα για το μέλλον της χώρας μας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

(*) Πρόεδρος της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας «**Ελληνική Παραγωγή - Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη**», εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της **Viohalco SA**, Πρόεδρος του ΔΣ της **Elvahalcor**